

ZA IZBOLJŠANJE
potrebujemo Vaše dobre volje.
mu priporočate "Glas Narod"
pridobite za naročnika, Vam bo
ženo, ker ste mu odprli pot k zares
in zanimivemu živlu. :: ::

Mr. Teller, 93436
111 Sherman St.
NEW YORK, N. Y.

TELEPHONE: CHelsea 3-12.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

POZOR, NAROČNIKI...
Naročnikom opozorjamo, da več ne pošiljamo potrdil za poslano naročnino. Za dostavo potrdilo poleg naslova na listu—do katerega dne, meseca in leta je naročnina plačana. Uprava.

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879. ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 1. — Štev. 1. NEW YORK, MONDAY, JANUARY 3, 1936 — PONEDELJEK, 3. JANUARJA 1936 Volume XLVI. — Letnik XLVI.

V ZDR. DRŽAVAH JE DESET MILIJONOV NEZAPOSLENIH

NAD DVESTOTISOČ JEKLARJEV JE IZGUBILO DELO, DRUGI SO PA LE PO PAR DNI ZAPOSLENI

Danes bo predsednik Roosevelt kongresu zopet pojasnil smernice svoje politike. — Splošno zanimanje za njegov govor. — Izid štetja nezaposlenih. — Po mnenju senatorja Boraha je treba uveljaviti proti monopolom posebno zakonodajo.

WASHINGTON, D. C., 1. januarja. — John D. Biggers, ravnatelj štetja nezaposlenih, je poslal predsedniku Rooseveltu svoje poročilo.

Soglasno z njegovim ugotovitvami je v Združenih državah od 7,822,912 do 10,870,000 oseb brez dela in zaslužka.

Biggersovo poročilo je presenetilo predsednika, začudilo delavsko tajnico Frances Perkins in spravilo v zadrego statistike New Deala.

Štetje se je vršilo po pošti. Pismonoše so dostavile vsem družinam karte z vprašanji, na katera naj bi odgovorili tisti, ki ne morejo dobiti dela.

WASHINGTON, D. C., 2. januarja. — Predsednik Roosevelt je sestavljal danes poslanico, ki jo bo jutri sporočil kongresu.

V nji se bo bavil z uravnoteženjem proračuna, olajšanjem davčnih bremen in poostitvi proti-trustnih postav.

Speakerjem Bankheadom je razpravljalo o splošnem položaju v kongresu ter pripravil vse, da bo v ponedeljek osebno nastopil pred skupno sejo obeh zbornic.

Pomožni generalni pravdnik Jackson in notranji tajnik Ickes sta prejšnji teden odločno napadla velepodjetnike, češ, da ovirajo s svojimi metodami ameriško gospodarstvo.

Po mnenju nekaterih je tudi predsednik v tem smislu sestavil svojo poslanico.

Senator Borah, velik nasprotnik monopolov, je rekel: — Če hočemo priti monopolom do živoga, je treba aktivnega dela — torej zakonodaje. Monopoli uganjajo pod vsemi administracijami isto politiko. S pomočjo ugotovitve cen odvzamejo narodni vsak dolar, ki mu ga morejo odvzeti. Skrajni čas je, da kongres uveljavi proti temu potrebne p-stave.

Kongresnik Dies iz Texasa je rekel, da bo vložil v ponedeljek resolucijo, naj poseben kongresni odbor preišče obdolžitve zastopnikov administracije, da je povzročilo sedanji zastoj v industriji šestdeset bogatih ameriških družin, ki so si postavile za cilj — uničenje New Deala.

Ta preiskava naj dožene, kateri monopolisti so vprizorili sedečo stavko v namenu, da povzročijo splošno gospodarsko zmedo.

CLEVELAND, Ohio, 1. januarja. — V Združenih državah je osemstotisoč jeklarjev. Izmed teh jih je samo stodvajset tisoč zaposlenih po pet dni na teden.

Tozadevno poročilo je objavil list "Steel Labor", ki je glasilo Odbora za organiziranje jeklarjev, kateri je podrejen C. I. O.

"Steel Labor" pravi, da je bilo zadnji čas odpuščenih 224,000 jeklarjev, 456,000 jih je pa le delno zaposlenih; delajo po dva ali tri dni na teden.

Poročilo se tiče 412 družb, ki imajo 52 jeklarj v Virginiji, Kentucky, Illinoisu, Iowi, Tennessee, Missouri, Minnesoti, Washingtonu in Indiani.

Ko so te tovarne 80 odstotno obratovala, so imele zaposlenih 546,000 delavcev.

Odpuščenih je bilo 28 odstotkov delavcev, po pet dni jih je zaposlenih 15 odstotkov, 57 odstotkov jih pa dela po dva do tri dni na teden.

V industriji jekla že več let ni bilo takega zastoja kot je sedaj.

Jugoslavija ne bo dobila orožja

KAROLOVA LJUBICA JE POBEGNILA

Kralj Karol in Magda sta se baje sporazumela za ločitev. — G o g a bo vsem židom vzel državljanstvo.

LONDON, Anglija, 2. jan. — Kot pravi list "Daily Mail", je Magda Lupescu, rdečelasa židovska prijateljica kralja Karola, ki se je zaradi nje že enkrat odpovedal romunskemu prestolu, pobegnila iz Romunske in se najbrže ne bo več vrnila v Bukarešto.

List pravi, da se je kralj Karol slednjič odločil, da se odpove svoji prijateljici ter jo je pregovoril, da odpotuje iz dežele.

Magda je skrivaj šla čez mejo, ko je novi ministrski predsednik Octavian Goga posvaril kralja Karola, da bo mogoče postala žrtev "sulicarjev".

"Sulicarji", ki so organizirani po zgledu nemških "napadalnih četašev", patrolirajo bukareške ulice in so pripravljeni paziti, da so Gogove pretilizidovske odredbe izpolnjene. Po poročilih, ki prihajajo iz Bukarešte, vlada med 1,200,000 romunskimi židi velik strah.

"Odredil sem, da se pregledajo državljanske listine židov, ki so po vojni prišli na Romunsko," je rekel ministrski predsednik Goga.

"Vsi židi bodo izgnani. Jaz sem tukaj po volji božji in sem na vladi po želji kralja."

VARŠAVA, Poljska, 2. jan. — Ker se Poljska boji, da bo do pričetka prihajati čez mejo židi iz Romunske, je ob romunski meji ojačila svojo stražo. Romunski državljani ne bodo pripuščeni v deželo, toda velika težava bo z bukovinskimi židi, ki so dobili poljsko državljanstvo.

Varšava je v velikih skrbel zaradi dogodkov na Romunskem.

Tekom vlade Jurija Tatarescu so vladali izborni odnosi med obema državama, toda Poljska je zelo vznemirjena vsled naraščajočega prijateljstva med Nemčijo in Romunsko.

SMRTNA KOSA

1. januarja ob 8. zvečer je umrl v Flower Hospital v New Yorku Frank Hotko, rojen 20. marca 1882 v vasi Rakovec, fara Kapele, okraj Brežice, domače Petrekov Franc.

Leži pri pogrebniku Filip, 1377 York Ave. vogal 73rd St. Pogreb bo v sredo z mašo v slovenski cerkvi 62 St. Marks Pl., ob 10. dopoldne na pokopališče sv. Trojice. Pokojnik je bil splošno priljubljen ter je bil več let predsednik Slovenskega Samostojnega Društva. Prizadetim našim sožalje.

FORDOVA KOMPANIJA OBTOŽENA

V tožbi Narodnega odbora za delavske odnose je imenovan Fordov sin Edsel. — Troje kršitev Wagnerjeve postave.

BUFFALO, N. Y., 1. januarja. — Henry J. Winters, okrajni ravnatelj Narodnega odbora za delavske odnose, je večeraj izjavil, da je odbor vložil tožbo proti Edselu Fordu in vodstvu tukajšnje tovarne Ford Motor Co.

V tožbi je rečeno, da je družba v treh slučajih kršila Wagnerjevo delavsko postavo.

Družba je obtožena: da je branila svojim delavcem pridružiti se unijam, ustanavljati unije oziroma pomagati unijam z denarnimi prispevki; da je pošiljala na unijska zborovanja svoje špijone; da je odpustila 46 delavcev samo zaradi tega, ker so bili člani unije.

Obravnava se bo vršila 11. januarja.

Fordova družba ima pet dni časa odgovoriti na Wintersove obdolžitve, ki temelje na poročilu United Automobile Worker, članice Lewisovega odbora za industrialno organizacijo.

V tukajšnjih Fordovih tovarnah je zdaj zaposlenih 1400 delavcev.

2000 ROMARJEV PRI PAPEZU

VATIKAN, 1. januarja. — Danes je podelil papež blagoslov dva tisoč romarjem, ki so dospeli iz raznih krajev. Med njimi je bilo dosti Američanov ter tudi 300 novo poročenih parov.

ZEMLJEMERCI V NEVARNOSTI

MOOSENEE, Ont., Kan., 2. januarja. — Neki letalec je zasledil v divjini petdeset milj od tukaj petnajst zemljemercev, katere so že nad mesec dni pogrešali. Zavetja so se poiskali v snežni koči, in njihova edina hrana v zadnjih 36 dneh je bilo 14 zajcev.

Letalec Stradbroke jim je pustil nekaj živil in obljubil, da se bo vrnil z rešilno ekspedicijo. Zemljemerca Neila Berniera je vzel s seboj, ker je bil vsled mraza in lakote popolnoma izčrpan. Zemljemerci so v službi kanadske vlade ter je bila njihova naloga premeriti ozemlje v bližini Jamesovega zaliva.

JAPONCI V PROVINCI ŠANTUNG

Z dveh strani prodirajo Japonci v Šantung. — Plenjenje v Cingtau vstavljeno. — Japonska stavila mirovne pogodbe.

ŠANGHAI, Kitajska, 2. januarja. — Dve japonski armadi, čijih cilj je popolna osvojitve province Šantung, se pomikate proti jugu proti Jančovu, ki je važno železniško križišče na južni meji province.

Z zavzetjem Jančova bo odrezana pot za umik kitajski armadi, ki se vstavlja Japoncem okoli Tajšana in Tajana.

Posebno trdno se drže Kitajci okoli svete gore Tajšan, v čije okolici so Japonci vrgli nad 700 bomb ter so porušili več templov na gori. Bombardirali so tudi Sučov, kjer je bilo ubitih 200 civilistov.

Cingtau, kateremu se bližajo Japonci od zapada, je zopet miren, ko je javna varnostna komisija zopet vpostavila red, medtem ko so kitajski vojniki skozi dva tedna plenili po mestu in uničevali japonsko lastnino, v petek pa so odšli iz mesta.

ŠANGHAI, Kitajska, 2. jan. — Kitajski teroristi v Šanghaju so vrgli bombo med 60 neoboroženih japonskih vojakov, ki so bili na potu na dirkališče. Pri tem so bili ranjeni trije japonski vojniki in 12 kitajskih civilistov. Istega dne je bilo vrženih še več bomb in japonske vojaške oblasti so pričele ostro nastopati proti teroristom.

Japonci so bili tudi zelo razburjeni, ker je v mednarodni in francoski naselbini ob priliki obhajanja Novega leta vihralo več sto kitajskih zastav. Neko hrzovajno poročilo iz Nankinga pravi, da je požar uničil rusko poslanstvo.

TOKIO, Japonska, 2. jan. — Japonska vlada je zaupno poslala svoje mirovne pogoje nemškemu poslaniku dr. Oskarju Trautmannu. Četudi so japonski pogoji zelo drastični, vendar niso tako ostri, kot je bilo pričakovati z ozirom na obsežnost poraza kitajski armad.

Med pogoji so najvažnejši naslednji:

1. Kitajska mora zavreči komunizem. V zvezi s tem mora biti razveljavljena nenapadalna pogodba med Kitajsko in Rusijo.
2. Gospodarsko sodelovanje. V tem je vključen skupni zračni promet in posebne koncesije na nekaterih železnicah v severni Kitajski.
3. Kitajska mora plačati stroške vojne. Ker Kitajska ne more plačati vojne odškodnine, bo Japonska zahtevala posebna

FRANCOSKI EMBARGO NA OROŽJE ZA JUGOSLAVIJO IN ROMUNSKO

PARIZ, Francija, 2. januarja. — Iz vladnih krogov prihaja poročilo, da je vlada postavila embargo na pošiljanje orožja v Jugoslavijo in Romunsko, ki sta bili dolgo časa zaveznici Francije, ker kažete vedno večje prijateljstvo do Nemčije in Italije.

FAŠISTI ZOPET ZAVZELI TERUEL

Fašisti so obhajali "najbolj odločilno" zmago v državljanski vojni. — Vlada zanikuje padec Teruela.

HENDAYE, Francija, 2. januarja. — Fašistična Španska je večeraj obhajala zavzetje Teruela, kar označujejo fašistični voditelji za "najbolj odločilno zmago" v 17 mesečni državljanski vojni.

Vladna armada, ki je držala stratežno zelo važno mesto, se je v velikem neredu umaknila proti jugu. Zmagoviti fašisti, ki so prebili pot v mesto v soboto v treh oddelkih, so v polni oblasti Teruela.

Vladno poročilo iz Madrida pa zagotavlja, da je bil vsak fašistični poskus priti v mesto odbit, četudi so imele vladne čete težke izgube.

Borbo za Ternel opisujejo kot največjo bitko, v kateri je bilo na obeh straneh zapletenih 200,000 vojakov. O tem pravi fašistično poročilo: "Število ujetnikov je zelo veliko in "rdeče" izgube so neprecenljive. Ceste so črne beguncev in ostankov razbite rdeče armade."

Fašisti so najprej osvobodili svojo posadko, ki se je držala sredi mesta 10 dni, kateri čas so imeli mesto v rokah republikanci.

Napad na mesto je vodil general Miguel Aranda ter je poslal svoje levo krilo najprej v mesto. General Mujica je po zavzetju Concuda zapadno od Teruela vodil v mesto centrum. General Jose Varela pa je z juga prebil vladno črto in vkrakal v mesto.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

gospodarske pravice in interese.

4. Priznanje Mančukua. Med Kitajsko in Mančukuum mora biti sklenjena trgovska in prometna pogodba.
5. Kitajska vlada mora sprejeti japonske svetovalec,

Nekateri poslanci pravijo, da je vojni minister Edouard Daladier prekladal vsa vladna dovoljenja za pošiljanje orožja v te dve državi "do prihodnjega obvestila".

Ta odredba je bila izdana z odobrenjem celega kabineta, ki je razburjen vsled fašistom prijazne nove politike ministrskega predsednika Oktavijana Goga ter vedno tesnejših zvez med Jugoslavijo in Italijo pod vlado ministrskega predsednika Milana Stojadinovića.

Francoski poslanik v Bukarešti Andrien Thierry je prejel naročilo, da prosi Gogo, da pojasni svojo bodočo politiko z ozirom na Francijo.

Francoski kabinet je tudi svetoval čehoslovaški vladi, da ukrene isto. Škodove tovarne na Čehoslovaškem so dolgo časa zalagale Jugoslavijo in Romunsko z orožjem.

Francoski poslanci pravijo, da je embargo samo začasen in da im namen dovesti obe državi "do razuma". Francoski voditelji so prepričani, da niti Nemčija, niti Italija, niste v položaju, da bi mogli financirati oboroževanje Jugoslavije in Romunske.

Tekom zadnjih 15 let je Francija Jugoslaviji in Romunski posodila skoro en bilion dolarjev, največ v obliki kreditov za nakup vojnega materiala.

V francoski ladjedelnici je bil pred kratkim zgrajen rušilec "Beograd" za jugoslovansko mornarico, v delu pa je več submarinov za Romunsko.

Ako bo veljal embargo tudi z ozirom na te bojne ladje, ni bilo naznanjeno.

RUSIJA BO SE POŠILJALA OROŽJE

MOSKVA, Sovjetska unija, 30. decembra. — Japonci so obdolžili Rusijo, da pošilja Japoncem orožje. Ruska vlada je odgovorila: — Res je, da zalagamo Kitajce z orožjem, toda ne v tako veliki meri kakor jo zalagajo Amerika, Anglija, Francija, Nemčija in Italija. In orožje bomo Kitajcem še nadalje pošiljali, ne da bi s tem kršili kako določbo mednarodnega prava. Japonci namreč ob vsaki priliki zatrjujejo, da med Japonsko in Kitajsko ni vojne.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJST. REJŠI SLOVENSKEGA DNEVNIKA V AMERIJI

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and address of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Ugotovili smo podpis in osebnosti se ne pričujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice namani, da hitreje najdemo naslovnik.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

Na celo leto volja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.50
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem delu in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

MUSSOLINIJEVA PROPAGANDA

Razne italijanske organizacije v New Yorku so ustanovile tečaj za italijanski jezik. V Ameriki rojeni otroci italijanskih starišev, naj bi se temeljito naučili italijanščine.

To je navidez lepo, kajti čimveč jezikov zna človek, toliko več velja.

Potrebne knjige, namenjene izključno italijanski mladini v inozemstvu, je preskrbela italijanska vlada.

V učbeniku, namenjenemu za prvi razred, je na 42. strani slika italijanskega kralja in pod njo besede:

"Živel italijanski kralj!"

Druga slika predstavlja skupino otrok, nazdravljajočih italijanski zastavi. Pod njo je natiskano: "Zbrani fantje pozdravljajo zastavo. Pozdravljajo jo in mislijo na domovino onkraj morja. Z božjo pomočjo naj postanem dober Italijan!"

Pod Mussolinijevo sliko so takole raztolmačeni odnosi ji med Mussolinijem in italijansko mladino:

"Vsi italijanski otroci ljubijo Mussolinija. In tudi Mussolini jih ljubi, ker so sad Italije, ker se bodo razvili v močne moze, s čijih pomočjo bo postala Italija močna in zadovoljna."

Nadalje je rečeno v knjigi: "Četudi italijanski otrok ne nosi fašistične uniforme, se zaveda, da je majhen vojak Italije, vojaki pa morajo biti vedno močni, zvesti in pogumni."

Pod sliko, ki predstavlja Mussolinija v zrakoplovni uniformi stoji: "On zahteva, da vsi Italijani delajo zanj in se bore zanj. Vi, mali Italijani, ki ste daleč proč od domovine, ste mu po sreči blizu ter morate zanj delati in se boriti zanj. Postati morate močni, biti morate pošteni in neutrudni. Kajti vsak Italijan mora prispevati k veličini svoje italijanske domovine."

V knjigi je najbolj pomemben naslednji odstavek, naslovljen na otroke italijanskih starišev v inozemstvu, predvsem v Združenih državah:

— "Vaša dolžnost je, da se moralno in telesno ojačate ter pomagajte Italiji, da bo postala svetlinik civilizacije. Kakor vaši očetje in stari očetje, morate biti tudi vi pripravljeni, da se v slučaju potrebe odzovete klicu domovine, da se borite zanj, in če je treba, daste tudi svoje življenje za veličino Italije."

To je primer Mussolinijeve propagande v Združenih državah.

Ameriško mladino, ki naj bi bila vzgojena v duhu Washingtona in Lincolna, zastrupljajo Mussolinijevi agenti z nauki, ki smo jih zgoraj navedli.

Knjige Družbe sv. Mohorja ŠEST KNJIG

1. Koledar za leto 1938.
2. Bajtarji (Povest) Spisal JAN PLESTENJAK
3. Preko morij v domovino (Potopis) Spisal JAKOB GRČAR
4. Izgnani Menihi (Povest) Spisal IVAN ZOREC
5. Življenje svetnikov
6. Družinski molitvenik

VSEH ŠEST KNJIG za \$1.35

Naročite pri:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Dopisi

Little Falls, N. Y.

Ker ravno pošiljam naročnino \$3.00 za pol leta za priljubljeni list Glas Naroda, prosim cenjeno uredništvo za malo prostora. Glas Naroda jako rad čitam in bi bil težko brez njega. V njem dobim novice od takaj, iz starega kraja, kakor tudi iz vseh delov sveta. Posebno so me pa zanimali dopisi Jožeta Zelenca v zadnjih številkah iz naše nepozabne Vrnike in okolice, kakor tudi iz Blatne Brezovice. Jože Zelenec, vsa čast in hvala, ker si vse tako lepo popisal, kaj je novega na naši Vrniki in okolici. Ravno tako sem se počutil, ko sem čital tiste vrstice, kot bi bil sam tam. Videl sem tudi sliko zlate poroke. Gospoda in go. Jesenko sem pa dobro poznal, in pustim prav lepo pozdraviti in jima želim mnogo sreče in zdravja, da bi dočkala še demantni jubilej. Čestitam!

Pozdravljam tudi gospoda in gospo Ignac Kunstelj. On je bil nekada moj gospodar, v nekdanji Podlipčanovi gostilni. Jaz sem bil tam za takozvane "stališja." Od tam sem pa šel v Ameriko leta 1913. Ob enem prosim čitatelje, in pisarje, kateri ste zmogli v pisavi, da bi večkrat kaj zanimivega za naš list Glas Naroda napisali. Ako bo več dopisov, bo več zabave, ker časa imamo veliko za čitanje. Mr. Keržetovo kolono so zelo zanimive. Vsa čast Mr. Keržetu! Zanimivo piše tudi Mr. Ručigaj iz Kanade. Le tako naprej! Glas Naroda je vedno pravi prijatelj za mene. Vsako številko prečitam najmanj štirikrat. Zelo ljubim tudi romane, in Zragovo kolono. Komaj čakam na tistega plavega moža, da mi prinese pošto. Prosim čitatelje, kateri še nimate Slovensko-Ameriškega koledarja, da ga naročite, dokler je čas, ker je v resnici več vreden kot pa plačate zanj. Jaz sem ga že parkrat prečital, pa ga še vseeno rad pogledam.

Ob enem bi želel da bi se še kateri izmed enajstošolcev iz Wankegana oglašil, posebno pa moj brat Frank, katerega že nisem videl 25 let. Kar se pa dela tiče, je pa tukaj prav blizu nič. Zapri so tovarne kot na komando. Ne vem, ali so tovarnarji začeli s sedečo stavko ali kaj mislijo. Nikdo ne ve, kdaj se bo obrnilo na bolje. Ni ravno prijetno čakati, posebno v zimskem času, pa kaj se hoče, ker nismo mi gospodarji.

Pozdrav vsem rojakom po širni Ameriki kakor tudi v Kanadi. Posebno pa pozdravim Petra Zgago in mu želim, da bi še dolgo urejeval svojo kolono.

John Zore.

De Pue, Ill.

Precej je naročnikov na list Glas Naroda takaj v naši naselbini, vendar se pa nihče ne oglašil s kakšnim poročilom ali dopisom. Tudi jaz sem pri tistih, da raje berem kot pa pišem. Je dosti bolj zmoglih oseb v pisavi kakor jaz, ali če se ne bo nihče nič oglašil iz naše naselbine, bodo dragi misli da sploh več ne obstoji. Dela se po pet dni na teden, tako da rinemo počasi naprej.

EDINA SLOVENSKA POGREBNIKA
V NEW YORKU IN OKOLICI
PETER JAREMA MME. JULIA JAREMA
(za moške) (za ženske)
Pogreb \$110. in VEČ
Predno greste kam drugam, pa če je še tako daleč, pridite, ali pa telefonirajte nam za pojasnilo.
Jamčimo, da boste z našo pomočjo popolnoma zadovoljni.
129 E. 7th ST., med L Ave in Ave A 707 PROSPECT AVE., vogal 135 St.
NEW YORK Tel.: ORchard 4-2368 BRONX Tel.: MElrose 5-0377

Ameriško poljedelstvo

V minulem posebnem zasedanju kongresa in v predstojećem zasedanju vprašanje poljedelstva je na dnevnem redu; zlasti bo govora o federalni kontroli nad razpečevanjem in pridelovanjem poglavitnih poljedelskih letin. Govori se o dodatni pomoči poljedelstvu v času, ko ima ta dežela rekordno žetev bombaža in bogato zalogo pšenice in koruze, ki zadovoljuje za domače potrebe in za izvozno trgovino. Cene poljedelskih pridelkov pa so nizke in poljedelcem grozi negotovost in megočnost znatno znižanja dohodkov.

Ali se ameriško poljedelstvo nahaja v zepni depresiji? Ali pa ni še oživilo od upala, ki je začel dolgo pred industrialno krizo? O. E. Baker je pripravil brošuro "Grafčni pregled števila, obsega in vrste farm in vrednosti pridelkov," ki jo je izdal poljedelski department in ta pregled deloma odgovarja na to vprašanje potop podrobne analize ameriškega poljedelstva, kakor je dandanes.

Število in obseg farm.

Tekom dvajsetih let pred zadnje gospodarsko krizo je število ameriških farm stalno padalo. Napredek v poljedelstvu obdelovanju in vpeljavi strojne sile sta imela za posledico, da je bilo 30 milijonov akrov izključenih iz obdelovanja, vendar se je poljedelska produkcija povišala za 18 odst. S prihodom depresije se je nekoliko ljudi, večinoma nezaposlenih povrnilo na deželo, da bi jo zavetje pri sorodnikih in prijateljih ali da se nastanijo na zapuščenih farmah ali v hišah, namenjenih za poltovarjenje. Približno dva milijona izmed teh ljudi, ki so šli nazaj na deželo, so živeli na farmah, ko je bilo izvedeno zadnje poljedelsko štetje v januarju leta 1935. Ker niso mogli dobiti dela v mestih, sta dva dodatna milijona ljudi, večinoma mladih, ostala na farmah dočim pod normalnimi razmerami pred depresijo bi se bila preselila v mesto. Čisti povišek poljedelskega prebivalstva se je vršil zlasti v pokrajinah, ki so blizu velenosti, zlasti tovarniških mest severo-vzhoda.

Kar se tiče obsega farm in dohodka, ki ga pridelujejo, zdi se, da je isto bolj enako razdeljeno kot v mestih, pa vendar izmed dalekosežno različno med farmarji, kar se tiče obsega obdelane zemlje in bogastva.

Tekom let depresije se je število farm, obsegajočih od 3 do 9 akrov povečalo, skoraj za 70 odst. in farme od 10 do 19 akrov za 22 odst., ali število farm, obsegajočih 20 do 49 akrov, je ostalo isto. Število farm večjega obsega — do 1000 akrov — se je povečalo za 5 odst. in ono še večjih za približno 10 odst. 43.3 odst. vseh farm v letu 1935 je obsegalo 20 do 99 akrov in 28.5 odst. med 100 in 259 akrov. Farme čez 500 akrov zavzemajo le 4 odst. skupnega števila, ali vključujejo 40 odst. obdelane zemlje v farmah. Večjih del teh veleposestov pa se nahaja v suhih ali polosuhih pokrajinah zapada in tvorijo večino naša pašna.

Farmarski dohodek.

Leta 1929, ki se je smatralo kot leto prosperitete, je približno polovica farmarjev pridelala manj kot \$1000 vrednosti pridelkov. Dve tretjini manj produktivnih farm se nahaja na jugu.

Več kot ena četrtina vseh farm je l. 1929 je povprečno pridelovala manj kot \$600 vrednosti pridelkov in 18 odst. farm — skoraj en milijon — je pridelovalo manj kot \$400 vrednosti. Navadno so lastniki teh revnih farm dopolnjevali svoj dohodek potom dela izven poljedelstva ali pa potom zaslostenosti kot poljedelskih delavcev.

Na drugi strani je 19 odst. farm pridelovalo čez \$2,500 vrednosti pridelkov. Vrednost produktov je bila povprečno najvišja v zapadnih državah in ob Pacifiku. Farme za pogostovanje letoviščnikov in takozvane "part time farm" so razmeroma novega izvira. Te zadnje so množestvito ponekod, njih posestniki delujejo deloma na svoji farmi, deloma ima zaslužek v neki industriji. Najbolj dobičkonosne so farme za sadjarjenje, kakor tudi one za kokošjerejo.

Kakor poudarja O. E. Baker polovica farmarjev zasluži zadosti, da morejo živeti po ameriškem standardu; ena četrtina jih prideluje manj kot severoevropski kmet, dočim 15 odst. jih je odvisnih od postranskega dela, da se more preživeti.

Peter :: Zgaga

PREROKOVANJA

O tekočem letu boste slišali in čitali dosti prerokovanj. Vsako se bo več ali manj vresničilo, kajti ni je lažje stvari na svetu kakor prerokovati.

Naprimen: V letu 1938 bo umrlo par znanih državnikov, draginja bo in štrajki; zgodilo se bo par velikih nasreč; poleti bo suša, zima bo srednje mrzla; nekdo bo zmagal, o katerem le malokdo misli, da bo; na morju bodo viharji, in nekaj ladij se bo potopilo, med njimi tudi zelo velika ladja; diplomati se bodo prepirali med seboj, vojna bo in upor, in neka znana filmska igralka se bo ločila od svojega moža.

Tako bi šlo lahko moje "prerokovanje" dalje in dalje, vsak dan po eno ali dve koloni do prihodnjega novega leta, in vse bi se vresničilo. Če ne natančno, pa že vsaj približno.

Tako je z vsemi preroki. Ko je bila pred nekaj leti v newyorškem Downtownu cigankinja v bohotnem cvetju, in so vsi newyorški Slovenci hodili z dolarjem k ciganki po srečo, so bili tudi mene pregovorili in pripravili, naj grem, da ne bom več dvomil o njenih nadnaravnih zmoglostih.

Res sem šel, in ciganka — bilo ji je nekaj nad petdeset let — mi je iz dlani prerokovala: — Rodil si se daleč od tukaj. V šolo si hodil. Doma ste imeli časi hude čase. Ena velika želja se ti je izpolnila, ena pa ne. Prebolel si hudo bolezen. Zaljubljen si, pa ne bo nič iz te ljubezni. Rado te zebe. Nocoj boš napravil še dolgo pot.

In še marsikaj mi je povedala. Kar čudil sem se babi, da more tako naganiti.

Pozneje sem pa razmišljal: Rekla je, da sem bil rojen daleč od tukaj. Kaj pa je pravzaprav "daleč"? Daleč je Jugošlavlja in daleč je iz Brooklyna v Bronx.

Seveda, sem hodil v šolo, saj sem vendar sin civiliziranega naroda.

Ja, doma smo imeli hude čase, posebno takrat, ko ni imela mati kaj v lonec dajati.

Izpolnila se mi je velika želja, kajti Italijan na enajsti ceesti je imel še odprto botogo, ko sem se vrnil od prerokoše ciganke. Zelja, da bi mi kreditiral kvart vina, se mi pa ni izpolnila.

Da sem prebolel hudo bolezen, priča "šrumf", ki mi sega do levega ušesa do rame, in zebe me rado, posebno če je huda zima ter nisem dobro obločen. In če ni nikja v žepu, je pot domov strašno dolga in naporna.

Z ozirom na vse to, sem spočetka verjel v prerokovanja. Navzlic temu se mi je pa v sreči začel porajati rahel dvom.

Se enkrat sem se bil odpravil k ciganki, k ženski, ki zna iz dlani čitati preteklost, sedanjost in bodočnost; ki človeka natančno napove usodo; ki so ji znane vse tajne življenja.

Če ji je vse jasno in vse znano, ni vrag, da bi mi ne odgovorila na preprosto vprašanje. Položil sem dolar na trinožno mizico, vedeževalka se je zagledala v stekleno kroglo in začela: — Rodil si se daleč od tod, tvoja usoda...

Never mind, moja usoda, — sem jo zavrnil, — pač pa to mi povej, o vsevedna, kako je bilo ime moji teti, ki je že pred tridesetimi leti umrla.

Ime ji je bilo Miska. Vsevednica pa ni mogla prougnati tega preprostega imena.

Spravil sem denar in odšel. Od onega časa ne verujem več v prerokbe.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.70	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 19.05	Lir 300
\$ 11.65	Din. 500	\$ 27.00	Lir 500
\$ 15.90	Din. 1000	\$ 36.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 2000	\$ 54.00	Lir 2000
\$ 34.50	Din. 3000	\$ 81.00	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo vrhij zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	\$10.85
\$15.—	\$16.—
\$20.—	\$21.—
\$25.—	\$26.—
\$30.—	\$31.25
\$35.—	\$36.50

Prejemnik dob v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NOVA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETVEM ZA PRISTOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,

naj nakažejo pri pošiljatelj okrogle vsote (naprimer sto, dvesto, tisoč) dinarjev oziroma lir, kajti taka izplačila se najhitreje izvrše, poleg tega je pa pošiljanje neokroglih vsot tudi razmeroma draga.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)

Kratka Dnevna Zgodba

F. BOUTET:

OČITKI VESTI

V malo posečeni diskretni restavraciji si je Julien Baleroze rezerviral mizo. Prišel je malo prej, sedel in naročil steklenico portskega.

— Počakam — je dejal plačljivemu, ko je položil predenj jedilni list.

Čakal je ves razburjen. Yvonna pride prav gotovo, saj mu je obljubila to, ko mu je stisnila roko. To je bil prvi zaupni sestanek, ki mu ga je dovolila. Za šest tednov je hodil za njo. Bila je vdova — vdova ali ločenka, tega točno ni vedel. Predstavili so mu jo na dobrodelni prireditvi. Njegova žena je tam prodajala v paviljonu.

Poln upanja je izpraznil kozarec portskega. Ura je odbila osem. Yvonna je vstopila. Svoj plašč izročila garderobarki in blizala se je Julijenu Temmolasi, bele polti, v preprosti, toda lepo narejeni obleki.

— Kako lepa je, — je pomislil Julien.

Smehljala se je. Sedla je na stol kraj njega, se zatopila v jedilni list in naročila izbrano večerjo.

Očarljiva je, v polni meri izpolnjuje predstavo žene mojih sanj, je pomislil Julien.

Začel ji je pihati na srce takoj po račji juhi in stopnjeval je svoje srčne izlive do pečene jerebice. V tistem trenutku ga je pa dotlejš molče poslušajoča Yvonna prekinila:

— Vi me torej ljubite in hočete, da bi se vam ndala? — je dejala resno. — Dobro. Kaj pa vaša žena? Ali mislite na njo?

— Kaj, če mislim na svojo ženo? — je vzkliknil presenečeni Julien.

— Da. Oženjeni ste. Vaša žena vas gotovo ljubi. Ali ste jo že varali? — je vprašala Yvonna resno in vzela še en kosček jerebice.

V svojem razburjenju je povedal Julien resnico:

— Ne, še ne! Mikalo me je sicer že večkrat, toda celih pet let, kar živiva skupaj, tega nisem storil. Kaj hočete, mlad sem, obožujem lepe žene, a moja Louisa ni ... ni ... ni moj tip. Preveč hladna, resna, zaprta vase je, vi, Yvonna, ste pa zame solnce, blaženost ...

Znova ga je prekinila.

— Molčite, nimate pravice govoriti takih besed drugi ženi razen svoji lastni. Zlo počenjate, če jo hočete varati.

— Saj tega ne bo zvedela, — je vzkliknil Julien.

— Prej ali slej bo zvedela in trpela bo.

Položila je svojo roko na

njegovo ter dejala otožno in sladko obenem.

— Čujte, Julien. Bila sem tako nekoč varana in neizrečeno sem trpela. Nočem, da bi vaša žena okusila to bolesto. Vaša dolžnost je storiti vse, da ostane vaša žena srečna. Vaše današnje povabilo sem sprejela samo zato, da bi vas pregovorila.

Tako je med pregovarjanjem s slastjo povečevala. Naročila je likerje in orientalske cigarete. Nadaljevala je svoj moralno pridigo, dokler Julien ni zahteval računa. Odšla sta. Ni dovolila, da bi jo spremljal. Razočarani Julien se je odpeljal domov na drugi konec Pariza.

Spomin na Yvonna ga je neprestano preganjal vse naslednje dni. Zapeljivi obraz mlade žene mu je plesal pred očmi med trgovskimi konferencami, spremljal ga je domov. Njegova Louisa se mu je zdela že manj privlačna in mikavna. Sklenil je izneveriti se svoji ženi.

Dobro, je mislil ogorčeni Julien, če počne ona (Yvonna), se bo že našla druga. Ta druga je bila lepo dekle, playvolaska in manjkinka. Nameravala je zamenjati svoj poklic s poklicem priležnice, mnogo donosnejšim. Predno se je ndala Julien, se je dala obsati z različni dragimi darili. Kmalu se je razširila med znanci govorica o njenem ljubavnem razmerju.

Nekoga dne so ga v pisarni poklicali k telefonu. Yvonna. Povabila ga je na sestanek še istega večera ob šestih. Presenečen, saj se ni bil pozabil na mlado ženo, in ves razburjen je šel na sestanek na oddaljeno postajališče podzemne železnice.

Yvonna je bila točna. Zdelo se mu je otožno in zamišljeno. Prihitiel je k nji.

— To, kar ste storili je grobo, — je dejala, ne da mu dovolila spregovoriti. — Mučite me, Julien. Kaj si niste vzeli k srcu nobene moje besede? Varate svojo ženo. Podlež ste. Trpela bo in zaradi koga? Zaradi dekle, ni je bilo rečeno. Zaradi razuzdane, enične in nevarne dekle, ki iznaskopava vašo družinsko srečo, ki bo zakrivila vašo nesrečo. Moj bog, a vaša žena! Uboga, mala ženica!

— Po vaši krivdi, — je zašepetal Julien. — Ljubim vas, odklonili ste me!

Nastala je tišina. Yvonna se je zdela silno razburjena.

— Kaj pa, če bi vas ne od-

klonila več? — je zašepetala in zardela.

— Kaj? Vi? Še vedno vas ljubim. To je bilo iz obupa.

— Nikoli vam nisem rekla, da vas ne ljubim ali da mi niste všeč, — je zašepetala. — Rekla sem samo, da je grdo varati svojo ženo. Žrtvovala sem se ji! Če ste pa že sklenili varati jo — dobro, vest mi ni česar več ne očita — nasprotno. — Da, zavoljo mene ne boste delali neumnosti, ne boste zapravljali denarja brez mero, jaz ne bom uničila vaše zakonite sreče — da, vaše zakonske sreče z vašo ubogo, malo ženo.

Zdel se je iskren in bil je tako srečen, da mu pripada, da je dejal tudi tako iskreno:

— Čudovita žena ste!

Žena s pipo

Če so moralisti pohištajejo naletem, da moderne žene mnogo kade, celo več, kakor moški in če vate vso krivdo na razdrpane razmere naših dni, je treba kadilec v tolažbo povedati, da so ženske kadile tudi v starih časih in sicer ne samo cigarete in cigare, temveč tudi celo pipe. To niso samo stare Flamke in Bretonke, ki kade pipe na pragu svojih hiš. V pariškem muzeju Galliera kažejo še zdaj pipo znamenite George Sandove. Dobro, poreče kdo, to je bila žena, po značaju in načinu življenja močno podobna moškemu. Toda kaj poročate na to, da je ohranjena slika Madame de Pompadour, na kateri kadi slavna priležnica pipo. In slikarica Vigee Lebrun je naslikala same sebe, kako drži v ustih pipo.

Kako je pa s tem naših časih? Angleške študentke pravzaprav kade pipe in tudi na Montparnassu vidiš mnogo slikaric s pipami v ustih. Za pipe navdušene ženske pravijo, da jih to manj moti pri delu, nego cigareta, na katero je treba vedno paziti.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

NAJMLAJŠI PILOT SVETA.

Najmlajši pilot sveta je nedvomno Georges Lehoultier. Star je šele dobrih 13 let, pa je že sam pilotiral nad letališčem v Contances sportno letalo Potez in se spretno spustil z njim na tla, tako da so ga občudovali vsi člani Aerokluba. Mali Georges seveda še nima pilotskega izpita in s svojim učiteljem je letal šele petih sedem ur, predno se je kaval pred člani Aerokluba. Učitelj je pa izjavil, da je to svoje vrste čudežno dete in da pilotira letalo povsem instinktivno.

V Franciji ni prepovedano učiti otroke letati. Georgesov oče ima lastno sportno letalo in na učiteljevo prigovarjanje ga je prepustil svojemu sinku. In Georges je izpolnil pričakovanje svojega učitelja. Deček hodi še na licej v Contances. Ko ga bo dovršil, hoče napraviti pilotski izpit in študirati na pariški tehnični šoli.

NAZNANILC

Rojakom po Pennsylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) na znanjamo, da jih bo obiskal naš novi potovalni zastopnik.

FRANK AHLIN

Rojake prosimo, naj mu poskušajo ustreči pri nabiranju naročnine.

Uprava Glas Naroda

Georges Ohnet:

Zadnja Ljubezen

38

— Gospa, — se je nasmehnila Lucie otožno in pokazala na svojo žalno obleko, — prihajate baš v zelo težkem trenutku.

— Vidim to, gospodična, — je odgovorila komtesa mirno — in baš ker ste tako žalostni prihajam k vam. Pošilja me nekdo, ki se zelo zanima za vas.

Po teh besedah, po tej edini dvojni zvijači, ki si je hotela plemenita žena pomagati z njo, se je Lucie obraz zja-nil, njena bledica je izgubila, oči so se ji zalesketale in zroč na neznanko je vprašala prijazno:

— Vi prihajate od grofa de Fontenay?

— Da, od grofa, — je odgovorila Mina s težko zadrževano bridkostjo vidič, da dekle niti za hip ni oklevalo in da ji je prišlo grofovo ime takoj na misel, da so izgovorila njena usta takoj, kakor da je brez Armanda vse na svetu brez pomena.

— Vstopite, prosim, — je dejala Lucie in se umaknila komtesi, — in oprostite, da vas sprejemam tu. Toda danes bežim od svojega lastnega doma.

In tiše je pripomnila:

— Zdi se mi, da je poln smrti.

Mina je lahno sklonila glavo, se zahvalila s kretnjo roke za povabilo in vstopila. Vrtna ulica je bila zelo okusno opremljena. Prepričana, da je na varnem, je postala komtesa zopet hladnokrvna. Pozorno je ogledovala Lucie in spoznala je takoj na prvi pogled, da je taka, kakršno se je bala najti, mlada, dražestna, ustvarjena za to, da vzbudi v moškem silno, morda naravno zločinsko strast, vredna ljubezni. Lucie se je začudila njenemu planetečemu pogledu. Komtesa je komaj čakala, da ji dekle odpre svoje srce.

— Pravkar ste doživeli globoko žalost, — je začela, — vem, da je vam vrla žena nadomestila mater in naenkrat ste ostali sami, nave-

zani nase v tem velikem mestu, kjer nikogar ne poznate.

— Ne, nikogar.

— In tako mladi ste... Koliko je vam let?

— Dvaindvajset, gospa!

Mina je čutila, kako jo je spreletel mraz po vsem telesu. Dvaindvajset let! Ona bi lahko imela že hčerko te starosti. Kako naj obsaja Armanda, da se je zaljubil v to dražestno dekle in da ga tudi ona ljubi? Gorje! Saj to dekle je pomladno jutro, cvetoče in sveže, obdarovano z vsemi čari, da lahko očara moškega. Kako bi ji mogel kljubovati? Nje same se je pa že dotaknila starost s svojim ledenim krilom in njena lepota je že venela. Njeni lasje so postajali sivi, oči so izgubile svoj lesk, pogled je postal kalen. Ah! Strašna je primera med to cvetočo pomladjo tu in njeno neplodno zimo! Solze so ji pritekale iz oči ob misli, da je za njo vse končano, da se za njo življenje nikoli več ne bo obnovilo, da je neusmiljena usoda že napravila konec njeni sreči, ne da bi mogla vsaj poskusiti zadržati njen nagli korak. Zavedla se je šale, ko je začutila, kako ji Lucie stiska roko, ko je zaslišala njen topli glas:

— O, gospa, vi plačete!

Pridržala je njeno roko v svoji in zašepetala.

— Da, spomin!

— Ali ste tudi vi trpeli?

— Da, kruto!

— In še trpite?

— So rane, ki se nikoli ne zacelijo. Toda ne govoriva o meni, govoriva o vas.

Skušala je pomiriti se, pritisnila si je robov na oči, da bi pregnala zadnje sledove svoje slabosti in zroč Lucie naravnost v obraz je vprašala:

— Ali ste čisto sami na svetu?

(Dalje prihodnjč.)

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA: Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kakaj sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jezidi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA: Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golobjaku. — Mohamedanski svetnik.

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA: Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA: Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nso-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ŽUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

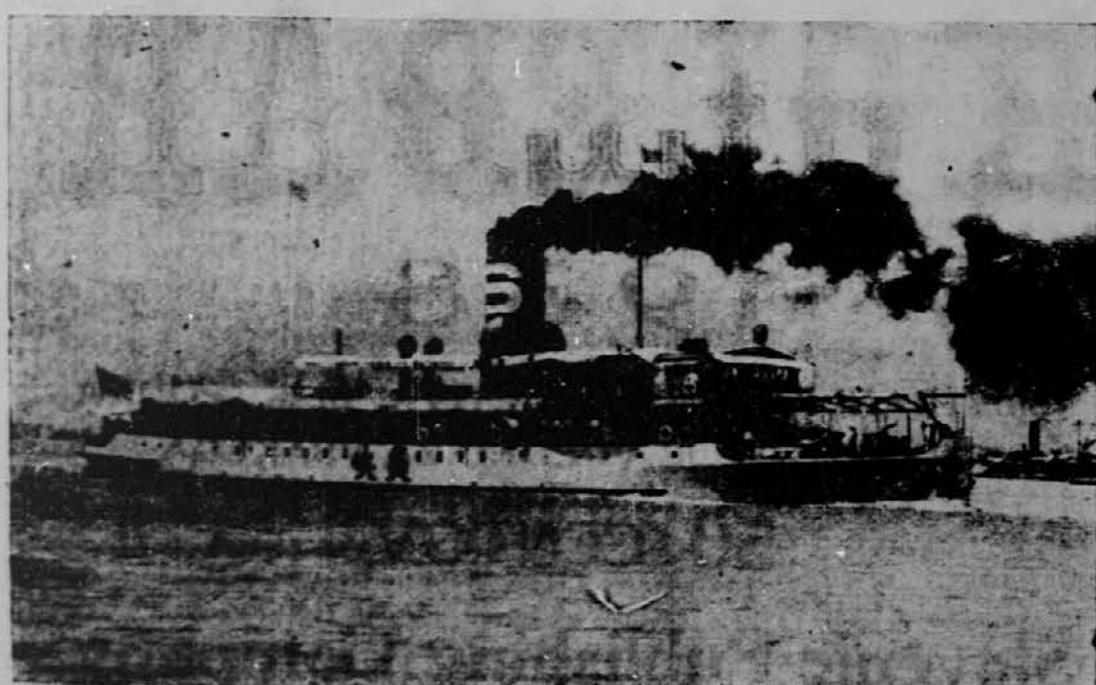
Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

TANKER STANDARD OIL DRUŽBE "MAISHA"

ki se je nahajal na reki Jangee, ko so Japonci potopili ameriško topničarko "Panyan". Tudi tanker je zadelo več japonskih izstrelkov.

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Ljubezen za ljubezen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA “GLAS NARODA” PRIREDIL: I. H.

Gospa Helena se popolnoma izmučena vrže na stol in ga srpo gleda.

“Od njenega denarja? Kaj pa to pomeni?”
“To pomeni, da sem denar, ki ga je podedovala, jaz vzela in z njim poplačal najnujnejše dolge, nekaj menic, za katere nisem imel kritja. Ostanek sem porabil, da sem nekaj časa plačeval za naše življenje, ker na noben način nisem mogel priti do denarja. Dobivala je samo prav nizke obresti. Njen denar sem popolnoma porabil, kakor tudi ves drugi denar in Hana bo sedaj potrebovala denar za svojo balo in jaz ga bom moral preskrbeti. Od kod ga bom dobil, to ve Bog.”

Nekaj časa je vse tiho, samo Ditin jok moti tišino. Karl Rasmussen je upal, da se je nevihta polegla, toda še enkrat izbruhne. Rasmussen zopet pusti, da se obe razdivjata. Mirno čaka, dokler se obe ne zleknete onemogli na stol. Reče jima, naj malo ležeta, da se pomirita, kajti vse tako divjanje ni ne pomagalo. Ker pa ne dobi nobenega odgovora, gre iz sobe.

Zunaj stojite Lizika in Hana v tesnem objemu, kot bi hotela ena drugo tolažiti. Vpitje in divjanje tete Helene in Ditin deni ven, toda Lizika in Hana se ne umaknete, da ne bi mogli uslužbenec poslušati.

Ko slednji pride Rasmussen iz sobe, steče Lizika k nje-mu in se mu vrže okoli vratu. In oče jo trdno stisne k sebi.
“Lizika, hvala Bogu, da Darland tega ni slišal. Sedaj pa ju pustimo v miru; najbrže boste šle takoj v posteljo, ker so se vsled divjanja utrudili. Jutri bo že boljše. Ti pa, Hana, se prav nič ne zani, ako pridete jutri pred teba z očiti-ki. Pusti ju, naj govorita, tudi to bo minilo.”

Hana se oklene njegove roke.

“Hvala ti, stric, da si mi to prihranil.”
“Ne, ne zahvaljuj se mi, kajti zahvaljevali se nimaš za nič. Dovolj dolga sem ti že naložil z ozirom na tebe, in že prej bi se moral bolj odločno postaviti za tebe. In — sedaj ti hočem tudi povedati — tvoj denar sem porabil, ki si ga podedovala po Hansu Meranu in ki si mi ga zaupala. Sedaj ga boš zabavala, ker si boš hotela kupiti balo. Malo mi moraš dati časa; na kak način ga bom dobil, ker ga moram. Takoj bom telefoniral dr. Warena, da naj jutri pride. Na vsak način mi mora ta denar preskrbeti, da ti ga morem vrni-ti — da dolg moram imeti s svoje duše, pa naj pride kar hoče.”

Hana ga solznih oči gleda.

“Uboji stric, ko bi ti je mogla pomagati. Zaradi mo-jege denarja ti ni treba skrbeti; ne potrebujem ga; preskr-bela si bom samo najpotrebnejše, kajti Gert Darland ve, da sem revna. Uredila si bom kakor mogoče po ceni, samo če imam dva do tri tisoč mark, si morem kupiti najpotrebnejšo obleko in perilo.”

“Dobra si, Hana; toda denar bom prav gotovo dobil, kajti tebi ne mara biti nič dolžan.”

Rasmussen ji še enkrat prikimava, poboja Liziko po obrazu in gre v svojo pisarno.

Takoj telefonira dr. Warena, toda je prijel obvestilo, da se je odpeljal v Weimar in da se bo vrnil šele proti večeru. Tako je pustil naročilo, da tekom prihodnjih dni pride na Altwiese.

Lizika in Hana tiho odideta v Hanino sobo, dokler ne slišita, da ste gospa Helena in Dita odšle v svoje sobe. Nato se zopet tiho splazita ven in greste proti lipam. Tukaj se morete najbolj nemoteno razgovarjati in imate si mnogo povedati.

Henrik Waren v ponedeljek dopoldne sedi v svoji pisar-ni in pregleduje deščo pošto. Med pošto najde tudi pismo nekakega ameriškega odvjetnika. Začuden odpre Henrik ve-liki ovitek ter iz njega izvleče cel šep listov. Najprej pre-bere odprto pismo, nato razloži vse liste, ki so bili v ovitku in pri tem vedno vzdikla v začudenju. Skoči na noge in zaburjen hodi po sobi. Nato listine še enkrat prebere ter globoko zamišljen gleda predse. In slednjič najde, kar je tako težko premissljal, gre naglo v čakalnico, ki je bila še popolnoma prazna, ker se uradne ure še niso pričele. Na mizi je naložen cel kup ilustriranih časopisov, da morejo čakajoči klienti preganjati čas. V teh časopisih, katere je Waren že precej natančno pregledal, išče precej razburjen, dokler ne najde številko, katero je iskal. Naglo prelista, dokler ne najde določene slike.

Pozvedajoče gleda na zanimivo moško glavo. Pod sliko pa stoji:

“Tom Majo, slavni virtuoz na gosli, ki je imel v Ameriki uspehe brez primere in je hotel prihodnjo zimo prirediti kon-certe v Evropi, se je 11. maja na poletu z aeroplanom iz Mont-reala v New York smrtno ponesrečil. Še so ga mogli žive-ga prepeljati v bolnišnico, kjer pa je po treh dneh umrl. Nje-gova smrt je velika izguba za glasbo ljubečo javnost, ki mu je tako pogosto dajala priznanja. Njegova žena mu je pred enim letom umrla.”

Waren si ogleduje izrazito umetniško glavo, kot bi v teh potezih iskal kakšno podobnost. Z odprtim časopisom v roki gre v svojo pisarno, pograbi listine in pismo ameriškega od-vjetnika ter gre v pisarno svojega strica.

“Oprost, če te motim, stric, toda imam zelo važno stvar. Prosim, najprej preberi to pismo, nato pa te listine.”

Stari gospod ga radovedno pogleda.

“Saj si popolnoma razburjen, Henrik.”
“Samo beri, stric in boš tudi ti razburjen.”

Stari gospod si popravi naočnike, prebere prvo pismo, tudi začuden vzdikne, prebere listine, nato pa molče gleda svojega nečaka.

Henrik mu predloži tudi zapečateno pismo, ki je bilo tudi v ovitku, tako da more prebrati naslov. Stari gospod prebere tudi ta naslov in pokima.

“Hej, Henrik, to je v resnici veliko presenečenje!”
Medtem ko Henrik gleda strica, pravi:
“Sedaj razumem, da moram takoj na Altwiese.”

Stari gospod se zasmeje.

(Dalje prihodnjem)

Hčere po očetih, sinovi po materah

Lepi očetje — lepe hčere.

Otroci גדלים staršev so po-gostoma zelo lepi in narobe. Včasih se pa zgodi kakšen skok preko pokolenj in lepota prababice, grlost starega očeta se povrne v vnukih. Oboje je pač podedljivo, toda poded-ljivost se ne da na noben način spreminjati.

Tudi podobnost z očetom in materjo, ki jo ugotavlja ob vsakem novorojencu že prvi dan žensko sorodstvo, se po-kaževečinoma šele pozneje. Na-sprotno pa je statistika dognala, da zadeva za lepoto ali gr-đost hčerk “odgovornost” skoraj izključno očeta.

Če ima oče lep obraz, se pre-nese ta običajno na hčer. Gorje pa, če ima oče grobe poteze, grđ nos, velika ušesa ali debe-le ustnice. Proti takšni očeto-vi dedščini ne zmore ničesar niti najlepša materina lepota. Zato teorijo bi našli lahko mnogo povitih dokazov. Greta Garbo je po očih, uših, nosu in strogo zaslanjanem izrazu svo-jege obraza na primer podob-na očetu, dočim ni materi prav nič podobna. Da je danes več lepih hčera nego kdaj prej, bo imelo svoj vzrok nemara tudi v tem, da gojijo očetje danes veliko več sporta, da živijo bolj zdravo in se s tem telesno bolje razvijajo.

Pametne matere — nadarjeni sinovi.

Nasprotno pa imajo sinovi svojo zunanost in notranjost po večini od mater. To se da dokazati z mnogimi slovitimi primeri.

Goethe je imel svojo veselo naravo in strast do pripovedo-vanja od svoje matere in Napo-leon je sam rekel: “Za vse se moram zahvaliti svoji materi.” Regina Burckhardtova je bila prednica cele vrste pesnikov in drugih duševnih delavcev, kakor Uhlanda, Schellinga, Hoelderlina in Moerikeja. Voj-voda Reichstadtski ni imel ob-

raza svojega očeta Napoleona, temveč po svoji materi, tipičen habsburški obraz. Celo zdravje in telesna sila moškega o-troka zavisita bolj od mat re-nego od očeta. To se da danes pogostoma opazovati.

Baš slabotni možje imajo po-gostoma krepke sinove, ki jim prirejajo s svojimi smuškimi in metornimi pogumnostmi mno-go skrbi. Kaj pa, če sta oba starša sportnika? Tedaj se lah-ko zgodi po kakšni hudomuš-nosti narave, ki je ne moremo spreminjati, da postane gospod sin pomohkužen zapečnik.

Lepota zavisita tudi od postelje.

Otrok prebije mnogo več ča-sa v postelji nego odrasel člo-vek, zato je za njegovo telesno zdravje in lepoto zelo važno, kakšno je njegovo ležišče in kakšna je njegova spalnica. Otroške sobe barvajo običajno belo ali vsaj svetlo. Novejše raziskave pa so ugotovile, da je modra barva tu najprimer-nejša.

Važno pa je seveda to, da ni-so otroške sobe pasti za prah, da ni v njih polhišča, ki prah nabira in oddaja, težkega po-hišča z blazinami, stenskih in drugih preprog. Sobna tempe-ratura naj ne bo ne previsoka ne prenizka. Najbolje je, če je hladna, kar dosežemo s tem, da odpremo okno v sosedni sobi. Odprto okno v spalnici sami je pozimi povzročilo že marsikak-šen prehlad. Otroci ne smejo dobiti mehkih, naravnih žimnic puhaštih blazin in podobnega. Blazin, ki so napolnjene s pra-protjo, so baje najboljše za o-troke, ki so živčni in imajo pogostoma glavobol. Otroci naj v postelji leži, kakor mu je najprijetnejše, kajti to nima vpliva na telesni razvoj. Pred-vsem pa naj mnogo spi, do šest-tega leta štirinajst ur, do pet-najstega deset ur, do osemnaj-stega devet ur. Večerje naj ne-dobi prepozno in naj ne bo pre-

ESTRAGUST — KONZERVIRAN PEHTRAN

je slastna dišava s katero se pripravi zelo okusno pecivo in razne druge do-brate.

Cenjene slovenske gospodinjice, dolo-vorite se in naročite skupno en ducat skateli po 1/2 funta tega pristnega pa-teritrane izdelka po znižani ceni \$1.80 s poštnino vred. Cena posameznih skatli je 20 centov. — Priporočila se iz-delovatelj in razpošiljatelj:

ALOIS AUSENIK, TAPPAN, N. Y.

Obilna, plemenit ob posteljnem robu naj ne bo predolg in tudi ne prezivahen, pa naj bo za oba dela še tako mičen in zabaven.

Rockefellerjev smeh

O Rockefellerju je bilo zna-čno, da se dolga leta sploh ni smejal. Šele tik pred smrtjo se je od srea nasmejati in sicer ko so mu pripovedovali naslednjo prigodo:

Na čelu nekakega velikega new-yorskkega trgovskega doma je bil neki Smith, ki je od jutra do večera dopovedoval prodajalcem in drugim uslužbenecem, da morajo v prvi vrsti paziti na vljudnost. “Bodite zlasti vljudni, odjemalci hočejo biti prijazni in vljudno postreženi, ne štedite z nasmehom, ne bodi-vam žal fraz vljudnosti. De-lajte ljudem radi usluge in iz-kažite jim pozornost. V tem je skrivnost uspeha.” Usluž-benci so pritrdjevali, toda Smith jim je dan za dnem vedno zno-va vtepal v glave, kako naj govore, kako naj bodo prijazni, kako je treba izkazovati pozornost stariim ljudem, da-mam in uglednim rodbinam. Vljudnost in zopet vljudnost, tako se je razlegalo po vsem domu.

Nekoč je poklical Smith ne-kega svojega uslužbenca in mu dal bankovec za 100 dolar-jev, rekoč: “Pojdite na pošto in brzojavite Simonu v Lon-don, da so eone bombazevine poskočile in da bomo stornirali naše poročilo, če v prvi polovi-ci aprila ne dobimo blaga.”

Uslužbenec je odšel in se vr-nil, češ, da je bila brzojavka draga in da je moral doplačati 4 dolare iz svojega.

“Kaj?” je zakričal Smith.

“104 dolarjev? Človek božji, kaj ste brzojavili po kablu?”

“Kakor ste naročili. Seve-da nisem pozabil na vašo na-vodila glede vljudnosti in va-

KRETANJE PARNIKOV

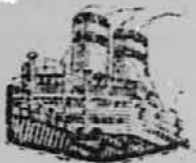
SHIPPING NEWS

JANUAR

4. januarja: Champlain v Havre
Bremen v Bremen
Bengalia v Cherbourg
5. januarja: Rex v Genoa
8. januarja: Saturnia v Trst
12. januarja: Aquitania v Cherbourg
14. januarja: Europa v Bremen
15. januarja: Ile de France v Havre
Conte di Savoia v Genoa
19. januarja: Bengalia v Cherbourg
21. januarja: Bremen v Bremen
22. januarja: Lafayette v Havre
26. januarja: Aquitania v Cherbourg

FEBRUAR

3. februarja: Bengalia v Cherbourg
4. februarja: Europa v Bremen

Pišite nam za cene voznih li-stov, rezervacijo kabin in po-jasnila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	30
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena	35
LJUBOVSKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena	80
Tela vez. Cena 1.—	
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	35
PO STRANI KLOBUK. 150 strani. Cena	50
POL LITRA VIVAVCA, spisal Fedel, 136 str.	50
PREDTRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVET-NIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena ..	25
SANJSKA KNJIGA	60
SLOVENSKI ŠALJIVEC. 90 strani. Cena	40
SPACE IN SATIRE. 150 strani. Cena	90
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena	70
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena ..	30
TRENUTEK ODDIHA	
(Knjiga vsebuje tudi šalolgro “Vse naše”).	
180 strani. Cena	50
VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA	150
ZENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena ..	45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:
KNJIGARNA “GLAS NARODA”
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

semu besedilu sem priključil: “Prosim vas, da bi blagovoli-li sprejeti najprijaznejše zagoto-vilo mojega globokega spošto-vanja obenem s prošnjo, da bi ne pozabili pri prvi priložnosti sporočiti milostivi gospej in vsej rodbini moje prisrčne po-zdrave in tople voščila k bli-žajočemu se novemu letu, o ka-terem upam, da bo prinesel tu-di vam, dragi gospod Simon, duševni mir in obilo uspehov v vaših poslih.”

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Polov naslova je izključno do tedaj imate plačano naročnino. Prvi številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Pa nam pribr-nite upoštevna dela in stroškov. Vase prosimo, da skušate naroč-nino pravočasno poravnati Pošljite naročnino najkasneje nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v vsem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravi-čeni obiskati tudi druge naslobo, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATIKE; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laublin	Hinger, Jacob Resnik John Slanah Glirard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Kivins Youngstown, Anton Kikell
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffid Walsenburg, M. J. Bajak	
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič	
ILLINOIS: Chicago, J. Bevilč Olcero, J. Fabian (Chicago, Cl. ... in Illinois)	
Joliet, Jennie Bambich La Salle, J. Spelich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago in Waukegan, Math.	
Warsak	
MARYLAND: Kitamiller, Fr. Vodopivec	
MICHIGAN: Detroit, L. Plankar	
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže Ely, Jos. J. Peshel J. Lukarich Eveleth, Louis Gouže Gilbert, Louis Vessel Hibbing, Jola Povše Virginia, Frank Hrvatic	
MONTANA: Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champa	
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick	
NEW YORK: Gowanda, Karl Stralich Little Falls, Frank Masie	
OHIO: Barberton, Frank Troha Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karl	
	Winger, Jacob Resnik John Slanah Glirard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Kivins Youngstown, Anton Kikell
	OREGON: Oregon City, Ore. J. Koblar
	PENNSYLVANIA: Bewesmer, John Jevnikar Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Brezovec Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Kupnik Export, Louis Zupančič Farrel, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferenchak Johnstown, John Polants Krayn, Ant. Tančelj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Znet Pittsburgh in okolica, Philip Progar Steelton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schifrer West Newton, Joseph Jovan
	WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Štak Sheboygan, Joseph Kakež
	WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik, ki ima potrdilo na svo-to, katero je prejel. Zastopnik tople priporočamo.

UTRAVA “GLAS NARODA”

Ne zamudite!

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

1938

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street
New York, N. Y.